

# KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ VŠEOBECNÁ SESTRA

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v souladu s ustanovením § 5 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“) a ustanovení § 4 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 39/2005 Sb.“), kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání všeobecná sestra

- a) v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu
- b) v nejméně tříletém studiu v oboru diplomovaná všeobecná sestra na vyšší odborné škole

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený studijní nebo vzdělávací program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání všeobecná sestra.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám<sup>1</sup> a vyšším odborným školám<sup>2</sup> pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách<sup>1</sup> nebo školského zákona<sup>2</sup>, se tímto metodickým doporučením při přípravě studijního nebo vzdělávacího programu řídit.

## **Název studijního programu/oboru vzdělávání:**

- Všeobecné ošetřovatelství, bakalářský studijní program
- Diplomovaná všeobecná sestra, vzdělávací program pro Vyšší odborné školy

---

<sup>1</sup> Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>2</sup> Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky a nejméně 4 600 hodin teoretické výuky a praktického vyučování, z toho je doba praktického vyučování nejméně 2 300 hodin a nejvýše 3 000 hodin<sup>3</sup>.

Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení § 3 odst. 5 vyhlášky č. 39/2005 Sb.<sup>3</sup> pro účely tohoto kvalifikačního standardu považuje ta část výuky, která probíhá ve zdravotnickém zařízení, ve vlastním sociálním prostředí pacienta a v zařízeních sociálních služeb poskytujících zdravotní péči.

Celková délka, úroveň a kvalita praktického vyučování v jiné než denní nebo prezenční formě studia dle § 3 odst. 7 výše uvedené vyhlášky nesmí být nižší než v případě denní nebo prezenční formy. Délka může být zkrácena pouze o dobu doloženého praktického vyučování absolvovaného při studiu příslušného nebo obdobného zdravotnického programu, případně o dobu výkonu zdravotnického povolání.

#### **Forma studia/forma vzdělávání<sup>4</sup>:**

- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná
- ve vzdělávacím programu pro vyšší odborné školy: denní, kombinovaná

### ***1. Cíle studijního programu/vzdělávacího programu***

1. Cíle týkající se získání profesní kvalifikace k poskytování ošetrovatelské péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, jejich rodin a komunit ve zdraví i nemoci založené na důkazech (Evidence Based Practice).
2. Cíle směřující k získání znalostí právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice (dále jen „ČR“).
3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání<sup>5</sup>.
4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základního předpokladu k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

---

<sup>3</sup> Vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>4</sup> § 44 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

§ 25 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

<sup>5</sup> § 5 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.

## **II. Cíle studia/vzdělávání**

### **1. Cíle týkající se přímého vztahu k jednotlivci, jeho rodině a komunitě**

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/a samostatně poskytovat individuální ošetrovatelskou péči a podporu jednotlivcům (zdravým, nemocným, osobám se zdravotním postižením a umírajícím), rodinám a komunitám v souladu s přírodním a společenským prostředím, ve kterém žijí.
- 1.2 Absolvent/ka je schopen/a na základě získaných vědomostí (z ošetrovatelství, medicínských a humanitních věd) a dovedností zhodnotit aktuální zdravotní stav, biopsychosociální a spirituální potřeby člověka v různých věkových obdobích a v různých životních situacích.
- 1.3 Absolvent/ka je schopen/a na základě získaných vědomostí a dovedností poskytnout a zajistit ošetrovatelskou péči o individuální potřeby člověka. Tato péče směřuje k podpoře, posílení a udržení zdraví, k prevenci vzniku onemocnění, k prevenci komplikací, v případě nevléčitelně nemocných a umírajících k důstojnému umírání.
- 1.4 Absolvent/ka je schopen/a samostatného rozhodování v oblastech ošetrovatelství, které se týkají: péče o zdraví, prevence vzniku onemocnění, poskytování první pomoci, ošetrovatelské péče o nemocné, o osoby se zdravotním postižením a umírající. Tato rozhodnutí dokáže zdůvodnit, obhájit a nést za ně osobní odpovědnost.

### **2. Cíle týkající se rozvoje profese všeobecné sestry**

- 2.1 Absolvent/ka přispívá na základě svých vědomostí, dovedností, sociální zralosti a přístupu k jednotlivcům, rodinám a komunitám k profesionalizaci oboru ošetrovatelství, zvyšování prestiže a postavení všeobecné sestry ve společnosti.
- 2.2 Absolvent/ka sleduje trendy rozvoje ošetrovatelství v ČR i v zahraničí a je schopen/schopna kriticky posoudit jednotlivé etapy historického, současného i předpokládaného vývoje ošetrovatelství včetně kompetencí všeobecných sester při realizaci ošetrovatelské péče, výkonů a činností.
- 2.3 Absolvent/ka se podílí na výzkumné činnosti v ošetrovatelství, prezentuje její výsledky a aplikuje je do praxe.

### **3. Cíle týkající se principů péče o zdraví**

- 3.1 Absolvent/ka se orientuje v právním řádu ČR, který upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace zdravotních a sociálních služeb.

- 3.2 Absolvent/ka správně interpretuje právní předpisy a doporučení Evropské unie (dále jen „EU“) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích, tato nařízení v klinické praxi uplatňuje. Vyjadřuje respekt a umí vysvětlit význam Světové zdravotnické organizace (dále jen „WHO“) ve světě i v Evropě. Objasňuje problematiku mezinárodních dokumentů souvisejících s ošetrovatelstvím.

### **III. Profil absolventa/ky studijního a vzdělávacího programu**

Profesní kompetence všeobecné sestry jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních úkolů, které všeobecná sestra plní a které vycházejí z platných právních předpisů ČR<sup>6</sup>.

Všeobecná sestra chrání, udržuje, navrácí a podporuje zdraví osob.

*Profese všeobecné sestry zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí<sup>7</sup>:*

Autonomní kompetence, kooperativní kompetence, kompetence ve výzkumu a vývoji v ošetrovatelství a manažerské kompetence.

#### **1. Autonomní kompetence všeobecné sestry**

Všeobecná sestra bez odborného dohledu a bez indikace, v rozsahu své odborné způsobilosti poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči v souladu s právními předpisy a standardy.

##### *1.1 Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění*

- 1.1.1 Sleduje jednotlivce, rodiny a komunity, o které pečuje z holistického hlediska, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života. Zjišťuje a adekvátním způsobem využívá dostupné zdroje (lidské a jiné), které jsou nutné pro zvládnutí rizik a péče.
- 1.1.2 Určuje opatření, která podporují zdraví nebo prevenci onemocnění a která mohou realizovat samotní jednotlivci, rodiny a skupiny nebo s pomocí jiných osob.
- 1.1.3 Motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny, jak mohou sami své prostředí a životní styl ovlivnit, nebo změnit v zájmu zachování zdraví.
- 1.1.4 Realizuje v rámci svých kompetencí proces hodnocení provedených opatření, popř. se spolupodílí na jejich hodnocení.
- 1.1.5 Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví a prevence. Přispívá ke zlepšení společenské prestiže povolání všeobecná sestra a rozvoji ošetrovatelství. Podílí se na hodnocení výsledků kampaní.

---

<sup>6</sup> § 5 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a § 4 vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>7</sup> podrobné vymezení jednotlivých činností je vymezeno v § 4 vyhlášky č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

## *1.2 Podpora uspokojování potřeb vzniklých v souvislosti s onemocněním*

- 1.2.1 Identifikuje potřeby pacientů všech věkových skupin v oblasti tělesné, psychické, společensko-kulturní a spirituální, změněné nebo vzniklé v souvislosti se změnou zdravotního stavu jednotlivců nebo skupin.
- 1.2.2 Stanovuje cíle ošetrovatelské péče a sestavuje plán ošetrovatelské péče pro řešení identifikovaných ošetrovatelských problémů, zachování nebo navrácení soběstačnosti a pro zmírňování utrpení a zajištění klidného umírání a důstojné smrti.
- 1.2.3 Realizuje kvalitní, odbornou ošetrovatelskou péči. Kooperuje s dalšími členy týmu při uskutečňování dalších opatření nebo jejich vykonání zajišťuje prostřednictvím jiného člena týmu, případně jejich zajištění iniciuje.
- 1.2.4 Vyhodnocuje výsledky a účinnost provedených intervencí a opatření. Modifikuje ošetrovatelský plán podle vývoje zdravotního stavu jedince nebo rodiny.

## *1.3. Poskytování informací a účast na vzdělávání*

- 1.3.1 Zprostředkovává jednotlivcům, rodinám, skupinám a jejich příbuzným potřebné informace v přiměřené formě z hlediska svých kompetencí. Poskytnuté informace musí být srozumitelné, jasně interpretované, tak aby bylo možné dosažené výsledky v informovanosti pacientů/klientů vyhodnotit.
- 1.3.2 Podílí se na vzdělávání zdravotnických pracovníků a jiných pracovníků ve zdravotnictví.

## **2. Kooperativní kompetence všeobecné sestry**

- 2.1 Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu pacienta.
- 2.2 Provádí vyšetření a léčebná opatření, která indikuje lékař, s ohledem na své kompetence.
- 2.3 Zná a dodržuje hranice své odborné způsobilosti, a pokud je to nutné, žádá o spolupráci příslušné kompetentní odborníky.

## **3. Kompetence všeobecné sestry ve výzkumu a vývoji v ošetrovatelství**

- 3.1 Kriticky reviduje svou každodenní praxi. Při realizaci svých činností využívá výsledky ošetrovatelského výzkumu a praxe založené na důkazech.
- 3.2 Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumu v oblasti ošetrovatelství a prezentuje výsledky, přičemž využívá všech dostupných a validních informačních zdrojů.
- 3.3 Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

## **4. Manažerské kompetence všeobecné sestry**

- 4.1 Řídí a koordinuje členy ošetrovatelského týmu při péči o pacienta (bezpečné prostředí, delegování úkolů a dohled, týmová péče).
- 4.2 Posuzuje a analyzuje rizika pro zdraví spadající do oblasti ošetrovatelské péče, plánuje, provádí a kontroluje opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.3 Vykonává ošetrovatelské činnosti s ohledem na jejich efektivitu a náklady.
- 4.4 Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality péče.

- 4.5 Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají ošetrovatelství a zdravotně sociálního pomezí.

Všeobecná sestra plní uvedené kompetence v souladu s platnými právními předpisy, etickými normami a profesními standardy.

#### **IV. Podmínky odborného vzdělávání**

##### **1. Vstupní podmínky**

Podmínky k přijetí do studijního nebo vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1 Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy<sup>1</sup> nebo vyšší odborné školy<sup>2</sup>.
- 1.2 Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, která jsou v souladu s platnými právními předpisy<sup>8</sup>.
- 1.3 Cizinci mohou studovat ve studijním/vzdělávacím programu po splnění požadavků, které na ně kladou právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy.

##### **2. Průběžné podmínky**

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia/vzdělání, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se studijním a zkušebním řádem vysoké školy<sup>1</sup>,
- vzdělávací program a učební plán vyšší odborné školy<sup>2</sup>, které jsou v souladu se školním řádem vyšší odborné školy.

##### **3. Výstupní podmínky, ukončování studia/vzdělávání<sup>9</sup>**

Způsob a podmínky ukončení studia/vzdělávání vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy<sup>1</sup>,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy<sup>2</sup>.

- 3.1 Podmínkou ukončení studia/vzdělávání je splnění požadavků studijního/vzdělávacího programu, získání předepsaného počtu kreditů a splnění předepsaných studijních/vzdělávacích povinností do doby dané maximální možnou délkou studia/vzdělávání.

---

<sup>8</sup> Vyhláška č. 271/2012 Sb., vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku a nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání a o podmínkách zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

<sup>9</sup> § 55 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, a § 101, § 102 a § 103 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Vysokoškolské studium se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce
- zkoušky z:
  - Ošetřovatelství (ošetřovatelství, ošetřovatelský proces a potřeby, transkulturní ošetřovatelství, výzkum v ošetřovatelství)
  - Ošetřovatelství v klinických oborech
  - Humanitních věd (psychologie, pedagogika, právo a etika v ošetřovatelství)

3.3 Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se zpravidla skládá z:

- obhajoby absolventské práce
- zkoušky z cizího jazyka
- zkoušky z:
  - Ošetřovatelství (ošetřovatelství, ošetřovatelský proces a potřeby, transkulturní ošetřovatelství, výzkum v ošetřovatelství)
  - Ošetřovatelství v klinických oborech
  - Humanitních věd (psychologie, pedagogika, právo a etika v ošetřovatelství)

**Povinné základní předměty – kategorie A**  
**Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování ošetrovatelské péče**

<b>Doporučený název předmětu:</b>	<b>Minimální počet hodin*</b>
Anatomie	50
Fyziologie	30
Odborná latinská terminologie	24
Farmakologie	18
Patologie a patologická fyziologie	28
Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	30
Základy biofyziky	14
Základy biochemie	14
Základy genetiky	12
Hematologie a transfúzní lékařství	12
Klinická propedeutika	30
Zobrazovací metody, radiační ochrana	16
Ochrana a podpora veřejného zdraví	16
Zdravotní gramotnost	16
Výživa a dietetika	16
Rehabilitační ošetrovatelství	26

**Povinné oborové předměty – kategorie A**  
**Znalosti z ošetrovatelství a klinických oborů**

<b>Doporučený název předmětu:</b>	<b>Minimální počet hodin</b>
<b>1. První pomoc</b>	
První pomoc	30
<b>2. Ošetrovatelství</b>	
Ošetrovatelství	40
Ošetrovatelský proces a potřeby	50
Ošetrovatelské postupy	72
Primární a komunitní péče	24
Transkulturní ošetrovatelství	20
Etika v ošetrovatelství	18
Výzkum v ošetrovatelství	16
<b>3. Ošetrovatelství v klinických oborech</b>	
Ošetrovatelská péče v interních oborech	100
Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech	80
Ošetrovatelská péče o ortopedii a traumatologii	20
Ošetrovatelská péče v neurologii	24
Ošetrovatelská péče v pediatrii	50
Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví	30
Ošetrovatelská péče v psychiatrii	30



Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii	26
Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech (otorinolaryngologie, oftalmologie, dermatovenerologie, stomatologie)	50
Ošetrovatelská péče v infekčním lékařství	16
Ošetrovatelská péče v geriatrici	30
Intenzivní ošetrovatelská péče	30
Paliativní péče	16

### Povinné základní předměty – kategorie A

#### Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním ošetrovatelské péče

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Základy filozofie	16
Základy sociologie	16
Obecná psychologie	16
Vývojová psychologie	20
Zdravotnická psychologie	30
Komunikace ve zdravotnictví	30
Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství	30
Základy zdravotnického managementu	21
Základy zdravotnického práva a legislativy	20
Informatika a statistika ve zdravotnictví	12

#### Ošetrovatelská praxe

Doporučená pracoviště pro ošetrovatelskou praxi:	Minimální počet hodin
Pracoviště interních oborů	240
Pracoviště chirurgických oborů, vč. ortopedie a traumatologie	240
Pracoviště péče o ženu a dítě	80
Pracoviště péče o dítě	120
Pracoviště péče o seniory a pracoviště geriatricie	80
Pracoviště neurologické péče	80
Pracoviště onkologické péče	80
Pracoviště intenzivní ošetrovatelské péče	120
Pracoviště primární a komunitní péče	40
Pracoviště psychiatrické péče	80
Pracoviště vybraných klinických oborů (otorinolaryngologie, stomatologie, dermatovenerologie, oftalmologie, infekční)	120
Pracoviště následné péče	80

\* Číslo uvádí minimální celkový počet hodin předmětu (přímé výuky studia v denní nebo prezenční formě a samostudia v jiné než denní nebo prezenční formě).

### **Povinně volitelné předměty – kategorie B**

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro ošetrovatelské disciplíny.

### **Volitelné předměty – kategorie C**

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru ošetrovatelství.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol – hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro ošetrovatelské disciplíny.

### **Ošetrovatelská praxe**

Pro jednotlivé ročníky studia/vzdělávání jsou stanoveny minimální počty hodin ošetrovatelské praxe následovně:

<b>1. ročník</b>	<b>2. ročník</b>	<b>3. ročník</b>	<b>Celkem</b>
280 hodin	560 hodin	520 hodin	1 360 hodin

Zbývající hodiny odborné praxe u poskytovatele zdravotních služeb (940 hodin) si rozdělí škola podle svého uvážení.

Délka jedné hodiny ošetrovatelské praxe v podmínkách poskytovatelů zdravotních služeb je 60 min.

Předměty standardu oboru všeobecná sestra jsou v souladu s požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků-modulů. Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

**Povinné základní předměty – kategorie A**  
**Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování ošetrovatelské péče**

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního nebo učebního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury a zdrojů zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola<sup>1</sup> nebo vyšší odborná škola<sup>2</sup> v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu:

**ANATOMIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se stavbou a terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla. Na poznatky anatomie navazují předměty fyziologie a patologie.

Název studijního předmětu:

**FYZIOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Navazuje na poznatky získané v anatomii. Seznamuje s fyziologickými funkcemi a procesy, jež probíhají na úrovni buněk, orgánů a jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku. Poskytuje studentům ucelenou představu o činnosti zdravého lidského organismu.

Název studijního předmětu:

**ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje s latinskou gramatikou a terminologií. Studenti získají základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů a pro budoucí povolání. Základní znalost latinské terminologie výrazně napomáhá pochopení odborného zdravotnického jazykového projevu.

Název studijního předmětu:

**FARMAKOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Podává základní informace z farmakokinetiky a farmakodynamiky. Vymezuje pojem léčivo, léčivá látka, léčivý přípravek a jeho lékové formy, dávkování, způsoby podání léčivých přípravků, interakce léčiv a jejich časté nežádoucí účinky. Seznamuje se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání, s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a s jejich účinky na lidský organismus. Poskytuje informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu.

Název studijního předmětu:

**PATOLOGIE A PATOLOGICKÁ FYZIOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových systémech a organismu. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie. Studenti získají základní znalosti o chorobných stavech.

Název studijního předmětu:

### **MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který poskytne základní strukturu poznatků z mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny. Studenti se seznámí s nejdůležitějšími obecnými vlastnostmi mikroorganismů, buněčných prvků imunitního systému, primární a sekundární imunodeficiencí, specifickými a nespecifickými mechanismy imunity včetně selhání obranných mechanismů, poruchami imunity vyvolanými léky a chemickými látkami z prostředí, s imunomodulací a vakcinací. Dále studenti získají informace o zásadách bezpečnosti práce na rizikových pracovištích, prevenci nálezů vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (infekcí spojených se zdravotní péčí, tj. nozokomiálních nálezů) a získají podrobné znalosti o zásadách správného odběru a odesílání biologického materiálu. Seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami, s léčbou a protiepidemickými opatřeními, orientačně i s platnými právními předpisy v této oblasti. Seznamuje se s obecnou epidemiologií a epidemiologickými metodami práce.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY BIOFYZIKY**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti medicínských diagnostických a léčebných metod v kontextu ošetrovatelské péče. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se také s metodami a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY BIOCHEMIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti biochemie, zejména metabolismus základních živin, aminokyseliny a poruchy jejich metabolismus, sacharidy, lipidy, bílkoviny, nukleotidy, enzymy. Studenti získávají znalosti o biologickém materiálu pro klinicko-biochemické vyšetření, metodách a technikách odběru, označení vzorků, jejich uchování a odeslání ke zpracování do klinicko-biochemických laboratoří a s referenčními hodnotami. Seznamuje se základními technologiemi pro biochemická vyšetření.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY GENETIKY**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti se seznámí se základními principy genetiky, dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů s důrazem na lidskou genetiku. Získají přehled o nejčastějších geneticky podmíněných onemocněních, o možnostech genetického poradenství a genetické diagnostiky (prenatální i postnatální), současně je podán přehled metod používaných v genetické diagnostice a o etických a právních a psychosociálních aspektech oboru.

Název studijního předmětu:

### **HEMATOLOGIE A TRANSFÚZNÍ LÉKAŘSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické hematologie. Podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii, seznamuje se způsobem odběru krve pro hematologická vyšetření. Objasňuje základní principy transfuzního lékařství, seznamuje s laboratorními metodami užívanými v transfuzním lékařství, s výrobou transfuzních přípravků a indikacemi pro jejich aplikaci, s potransfuzními komplikacemi.

Název studijního předmětu:

### **KLINICKÁ PROPEDEUTIKA**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zahrnuje ucelené informace o příznacích a symptomatologii systémových onemocnění a moderních diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech medicíny. Seznamuje s technikou fyzikálního vyšetření a s hodnocením celkového zdravotního stavu člověka. Zaměřuje se na hodnotící a měřicí techniky používaných v ošetrovatelské praxi. Umožňuje jim osvojení si kompetencí k rozpoznání příznaků, signalizujících odchylky od normálního vývoje.

Název studijního předmětu:

### **ZOBRAZOVACÍ METODY, RADIAČNÍ OCHRANA**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje s odbornou činností a náplní oborů radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně ošetrovatelské péče, mezioborové spolupráce a radiační ochrany.

Název studijního předmětu:

### **OCHRANA A PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění a vysoce nakažlivých nemocí, včetně hromadně se vyskytujících onemocněních spojených s epidemií a pandemií, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.

Název studijního předmětu:

### **ZDRAVOTNÍ GRAMOTNOST**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek s důrazem na nejnovější vědecky ověřené poznatky týkající se zdravotní gramotnosti ve vztahu k podpoře zdraví. Poskytuje ucelený přehled o standardním rozsahu zdravotní gramotnosti populace. Soustřeďuje se na získání znalostí o efektivních edukačních a intervenčních strategiích zdravotní gramotnosti. Umožňuje jim osvojení si kompetencí pro provádění edukací u osob všech věkových a sociálních skupin v oblasti životního stylu, redukce nevhodných návyků, péče o (domácí) prostředí, prevence nemocí, ošetrovatelské péče a bezpečného chování. Uvádí do problematiky agrese, zneužívání i péče o osoby se specifickými potřebami.

Název studijního předmětu:

### **VÝŽIVA A DIETETIKA**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje ucelené informace o základech správné výživy člověka a vlivu výživy na zdravotní stav lidí. Seznamuje se zásadami přípravy stravy a alternativními způsoby podávání – parenterální a enterální výživě při jednotlivých onemocněních. Seznamuje s riziky podvýživy a nadměrné výživy. Součástí je hodnocení stavu výživy a energeticko-nutriční bilance.

Název studijního předmětu:

### **REHABILITAČNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje ucelené informace o oboru rehabilitace a fyzikální medicíny včetně základů balneologie. Studenti získají základní znalosti o klimatických podmínkách příznivých pro léčení, přírodních léčivých zdrojích a jejich léčivých účincích. Těžiště rehabilitačního ošetřovatelství leží v prevenci imobilizačního syndromu. V rámci předmětu se studenti naučí provádět úkony rehabilitačního ošetřování – polohování, pasivní a aktivní cvičení, dechovou gymnastiku, včasnou mobilizaci, nácvik soběstačnosti tak, aby odpovídaly kompetencím všeobecných sester.

## **Povinné oborové předměty – kategorie A** **Znalosti z ošetřovatelství a klinických oborů**

Název studijního předmětu:

### **PRVNÍ POMOC**

Anotace předmětu: Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti pro poskytování přednemocniční první pomoci při náhle vzniklých stavech ohrožujících život, včetně úrazů a nehod. Studenti se seznámí s postupy a zásadami při různých zdraví poškozujících stavech. Získají dovednosti v rámci praktického nácviku neodkladné resuscitace v rámci platných Guidelines. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Systémově vymezuje ošetřovatelství jako moderní vědní disciplínu s vlastní filozofií, hodnotovým systémem, předmětem zkoumání, teoretickými modely, standardní terminologií, klasifikačními systémy a metodologií. Seznamuje s historickým vývojem ošetřovatelství u nás a ve světě, s hlavními úkoly a funkcemi ošetřovatelství ve společnosti a se současnými trendy progresivního vývoje, jenž souvisí se zvyšováním efektivity zdravotnických systémů a se zajišťováním kvality péče o zdraví populace.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÝ PROCES A POTŘEBY**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Umožňuje pochopit hlavní úkol profesionální ošetrovatelské praxe. Seznamuje s klasifikacemi lidských potřeb podle různých oborů a autorů a zaměřuje se na reakce a projevy neuspokojených potřeb u osob zdravých, nemocných, u osob se zdravotním postižením a umírajících. Zaměřuje se na procvičování jednotlivých fází ošetrovatelského procesu. Umožňuje studentům získat systematické poznatky a dovednosti v metodologii ošetrovatelského procesu.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÉ POSTUPY**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický s převahou nácviku praktických činností a získávání základních ošetrovatelských dovedností. Patří mezi jednu z bazálních ošetrovatelských disciplín. Zaměřuje se na nácvik ošetrovatelských technik výkonů a postupů ošetrovatelských intervencí. Důraz je kladen na dodržování pravidel ochrany zdraví a bezpečnosti při práci, včetně tématu desinfekce a sterilizace, dodržování postupů „lege artis“ ve shodě s nejnovějšími vědeckými poznatky a rozvojem technologií, akceptování práv nemocných a rozvoj komunikačních dovedností.

Název studijního předmětu:

### **PRIMÁRNÍ A KOMUNITNÍ PÉČE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předmět je zaměřen na problematiku primární péče, domácí péče a oblast komunitního ošetrovatelství. Zabývá se hodnocením pacientů/klientů v komunitě, aplikací ošetrovatelského procesu v podmínkách domácího a komunitního prostředí včetně organizací služeb pro klienty v kontextu domácí a komunitní péče. Seznamuje s oblastí pracovních lékařských služeb, dohledem nad zdravím občanů, hodnocením jejich zdravotního stavu; zaměřuje se na provádění prevence, výchovu a poradenství v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života atp. Součástí předmětu je problematika zdravotního postižení a jeho důsledků včetně specifické péče o zdravotně postižené osoby.

Název studijního předmětu:

### **TRANSKULTURNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zabývá se vybranou pojmovou terminologií, multikulturní diagnostikou, základními charakteristikami a kulturou minoritních skupin, včetně Romů. Seznamuje se s specifiky péče o bezdomovce. Zdůrazňuje transkulturní přístup sestry v ošetrovatelské péči, umožňuje pochopit odlišné hodnoty, jazykové bariéry i sociokulturní bariéry a přesvědčení pacienta.

Název studijního předmětu:

### **ETIKA V OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Uvádí do problematiky zdravotnické etiky a jejího vztahu k jednání zdravotníků v podmínkách klinické praxe. Seznamuje s nejdůležitějšími etickými kodexy, které se týkají zdravotní a ošetrovatelské péče o člověka



od narození do smrti, dále etickými problémy a dilematy. Pomáhá studentům najít a formulovat vlastní etická východiska a schopnost je obhájit.

Název studijního předmětu:

### **VÝZKUM V OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předpokládá aplikaci znalostí a dovedností získaných v ostatních ošetrovatelských a humanitních předmětech a určitou úroveň schopnosti kreativity. Zabývá se problematikou metodiky výzkumu a aplikace praxe založené na důkazech v ošetrovatelství. Vede ke kritickému vědeckému myšlení: pochopení potřeby a významu vědeckého přístupu v ošetrovatelské praxi. Seznamuje je se základními kroky výzkumného procesu, výběrem vhodných metod, orientačně se zpracováním a vyhodnocováním výsledků. Zdůrazňuje, že ošetrovatelská praxe založená na důkazech je procesem, ve kterém je spojena nejlepší praxe se sesterskou odborností a pacientovými preferencemi, předurčujícími optimální péči.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V INTERNÍCH OBORECH**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v interním lékařství z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněním, jejich etiologii, symptomatologii a diagnostiku při onemocněních dýchacího ústrojí, oběhového ústrojí, nemocích krve, zažívacího traktu, ledvin a močových cest, poruchách metabolismu a výživy, endokrinologických onemocněních, onemocněních pohybového aparátu, imunologicky podmíněných chorobách, akutních otravách, infekčních onemocněních. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v interních oborech, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů s interním onemocněním.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V CHIRURGICKÝCH OBORECH**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Charakterizuje klinické stavy v chirurgických oborech z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s chirurgickým onemocněním dýchacího, zažívacího a kardiovaskulárního traktu, ledvin a močových cest, centrálního nervového systému aj. Poskytuje přehled specifik chirurgické ošetrovatelské péče u nemocných v chirurgických oborech, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů v rámci břišní a hrudní chirurgie, kardiochirurgie, neurochirurgie, v chirurgických oborech urologie, plastické chirurgie, cévní chirurgie, transplantologie a onkochirurgie aj.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V ORTOPEDII A TRAUMATOLOGII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy v ortopedii a traumatologii z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s nemocemi, poruchami



a traumaty pohybového aparátu s důrazem na prevenci. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v ortopedii a traumatologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V NEUROLOGII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Charakterizuje klinické stavy u pacientů s onemocněními nervového systému z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s těmito nemocemi, včetně onemocnění Alzheimer, Parkinson a dalších neurodegenerativních onemocnění. Poskytuje přehled specifik ošetrovatelské péče u nemocných v neurologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetrovatelských problémů pacientů.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PEDIATRII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Cílem předmětu je zdůraznit zvláštnosti onemocnění a ošetrovatelské péče v jednotlivých vývojových obdobích dětského věku. Seznamuje s vývojem zdravého i nemocného dítěte, s péčí o zdraví dítěte, prevencí onemocnění a nemocemi dětského věku v celém spektru klinických oborů. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb dětí a způsob jejich uspokojování, výchovy dětí, prevence, diagnostiky a léčby onemocnění, včetně odlišnosti multidisciplinární péče v oblasti ambulantní, jednodenní i lůžkové péče, včetně péče o děti do 3 let věku v zařízeních kolektivní péče.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V GYNEKOLOGII A V PORODNICTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s péčí o zdraví ženy. Charakterizuje klinické stavy gynekologických onemocnění z hlediska ošetrovatelské péče a potřeb pacientek změněných v souvislosti s onemocněním, jejich etiologií, symptomatikou, diagnostikou a léčbou. Dále seznamuje s diagnostikou těhotenství a preventivní péčí o těhotnou ženu a s porodem, je kladen důraz na techniky správného kojení a podporu a edukaci matky. Důraz je kladen na specifika ošetrovatelské péče podmíněné odlišností individuálních potřeb žen a jejich uspokojování, včetně zdravého sexuálního života.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PSYCHIATRII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s problematikou duševního zdraví a symptomy duševních poruch z hlediska ošetrovatelské péče. Součástí předmětu je problematika poruch autistického spektra (PAS) a neurovývojových poruch. Soustřeďuje se na posouzení a diagnostiku potřeb pacientů změněných v souvislosti s psychickými stavy, významně ovlivňujícími zdraví a kvalitu života člověka, na plánování, realizaci a hodnocení psychiatrické ošetrovatelské péče

s ohledem na její multidisciplinární aspekty v péči o duševní zdraví. Charakterizuje specifika individuální péče v zařízeních různých forem zdravotních služeb v této oblasti.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V ONKOLOGII A HEMATOONKOLOGII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Informuje o biologickém chování nádorů a o specifických nádorových onemocnění. Rovněž o základní léčbě v onkologii se všemi jejími nežádoucími účinky. Poskytuje informace o podpůrné péči, včetně adekvátní nutriční podpory. Klade důraz na specifika potřeb onkologicky nemocných pacientů a jejich rodin, změněných v souvislosti s onkologickým onemocněním a směřuje k efektivním ošetřovatelským intervencím. Zaměřuje se na specifika při podávání cytostatik a s tím související likvidace materiálu, řešení havarijních situací při dekontaminaci povrchu cytostatiky.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE VE VYBRANÝCH KLINICKÝCH OBORECH**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Rozšiřuje medicínské poznatky z oftalmologie, otorinolaryngologie, stomatologie a dermatovenerologie v návaznosti na ostatní klinické obory, dále seznamuje se specifiky ošetřovatelské péče. Charakterizuje klinické stavy v oftalmologii, otorinolaryngologii, stomatologii a dermatovenerologii z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů změněných v souvislosti s onemocněními, kterými se zabývají uvedené obory. Poskytuje přehled specifík ošetřovatelské péče u nemocných v oftalmologii, otorinolaryngologii, stomatologii a dermatovenerologii, která je zaměřena na efektivní řešení ošetřovatelských problémů pacientů v rámci uvedených oborů.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V INFEKČNÍM LÉKAŘSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zaměřuje se na pacienty všech věkových skupin, kteří jeví klinické či laboratorní známky infekčního onemocnění. Soustředí pozornost na včasnou identifikaci infekčního onemocnění, zásady bariérové ošetřovatelské péče a povinnou izolaci u vybraných onemocnění. Seznamuje se zvláštnostmi posouzení potřeb jedinců s infekčním onemocněním tak, aby byli schopni poskytovat kvalitní ošetřovatelskou péči v úzké spolupráci s rodinou pacienta.

Název studijního předmětu:

### **OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V GERIATRII**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s involučními změnami, zdravotním stavem, definuje geriatrické syndromy, onemocnění ve vyšším věku včetně polymorbidity a polypragmzie u seniorů z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb seniorů změněných v souvislosti s onemocněním. Důraz je kladen na odlišnosti individuálních potřeb lidí vyšších věkových skupin a způsob jejich uspokojování, včetně odlišnosti multidisciplinární péče o seniory. Předmět se rovněž zabývá specifickými farmakoterapie ve stáří.

Název studijního předmětu:

### **INTENZIVNÍ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Vychází z předmětů klinického ošetrovatelství. Předmět seznamuje se základy intenzivní péče, zvláštnostmi ošetrovatelského procesu u akutních a neodkladných stavů. V rámci předmětu se studenti seznámí s organizačním zajištěním intenzivní péče, etickými problémy, zásadami intenzivního ošetřování na jednotkách intenzivní péče (dále jen „JIP“) a anesteziologicko-resuscitačním oddělení (dále jen „ARO“) zejména v souvislosti s ošetrovatelskou péčí o pacienty se selháváním základních životních funkcí (dýchání, krevní oběh, vědomí), se závažnou poruchou vnitřního prostředí, polytraumat apod.).

Název studijního předmětu:

### **PALIATIVNÍ PÉČE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetrovatelství. Seznamuje s komplexní, aktivní a na kvalitu života orientovanou multidisciplinární péčí poskytovanou pacientovi, který trpí nevléčitelnou chorobou v pokročilém nebo konečném stádiu. Klade důraz na specifika ošetrovatelské péče soustředěné na důstojnost v péči o nevléčitelně nemocné i umírající a jejich kvalitu života. Zaměřuje se na všestrannou účinnou oporu příbuzným a přátelům umírajících.

## **Povinné základní předměty – kategorie A**

### **Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním ošetrovatelské péče**

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY FILOZOFIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický základ pro vytvoření hodnotového systému v ošetrovatelství. Uvádí do problematiky filozofie a jejího vztahu k vědě, vědění, hodnocení a jednání. Objasňuje základní pojmy vztahující se k holistickému pojetí člověka, rodiny a společnosti.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY SOCIOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Objasňuje základní sociologické pojmy, teorie a výzkum. Vede ke komplexnímu a všestrannému nazírání na jevy a procesy ve společnosti ve vztahu k ošetrovatelství, včetně genderové rovnosti. Studenti se seznámí se základními kategoriemi sociologie, se sociologickými perspektivami zdraví a nemoci a jejich analýzou, s metodami a technikami sociologického výzkumu a možnostmi jejich využití při studiu a v profesní praxi. Získají poznatky o sociálních vztazích v rodině a profesní skupině. Součástí předmětu je problematika sociálních menšin, tj. celého spektra sexuálních a genderových identit (problematika LGBT + a témata týkající se trans\* a intersex pacientů), jejich specifity s respektem k jejich sexuální orientaci nebo genderové identitě včetně problematiky AIDS a HIV. Dále se zaměřuje na sociální aspekty zdravotnické činnosti v práci s bezdomovci a skupinou osob sociálně vyloučených nebo

ohrožených sociálním vyloučením. Studenti se seznámí s problematikou prevence výskytu rizikových faktorů, protože prostředí sociálního vyloučení reálně souvisí s vyšší mírou rizikového chování spojeného s konzumací zdraví škodlivých látek, tj. tabáku, alkoholu, drog či nevhodné stravy způsobující obezitu. Dále se seznámí s problematikou násilí včetně jeho specifík (včetně obětí domácího násilí, sexuálního násilí nebo genderově podmíněného násilí u dětí, dospělých osob i seniorů) a seznámí se s nácvikem adekvátních reakcí a postupů. Předmět se dotkne oblasti sociálně-právní ochrany a dalších systémů péče o ohrožené děti a rodiny, přímé i nepřímé diskriminace znevýhodněných dětí a komunikace s nimi, zmíněna je oblast šikany, špatného zacházení a mučení.

Název studijního předmětu:

### **OBEČNÁ PSYCHOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Jeho cílem je orientovat studenty v psychologické terminologii v normě i patopsychologii, psychologii osobnosti a rozšířit dovednosti adekvátní deskripce psychických jevů. Základní funkce daného předmětu je orientující, rozšiřující a vytvářející hlavní základ pro pochopení dalších psychologických předmětů.

Název studijního předmětu:

### **VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Podává informace o ontogenezi vývoje psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování nemocného, k pochopení jeho potřeb i problémů, které nemoc přináší jemu i jeho rodině. Řeší problematiku psychologie nemocných jedinců všech věkových skupin.

Název studijního předmětu:

### **ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek a navazuje na poznatky z obecné a vývojové psychologie. Podrobně se zaměřuje na poznatky, které se vztahují k psychologii zdraví, klinické psychologii, k aplikaci psychologických poznatků ve zdravotnictví a psychologické péči o nemocného. Stresový management postihuje zvládání psychické zátěže a stresu u pomáhajících profesí, problematiku psychosociální pomoci, posttraumatickou stresovou reakci a psychologickou první pomoc při katastrofách a neštěstích.

Název studijního předmětu:

### **KOMUNIKACE VE ZDRAVOTNICTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Tvoří základ profesionálních znalostí a dovedností sestry při navazování kontaktu a získávání důvěry pacienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Úkolem předmětu je poskytnout požadovaný obsah teoretických znalostí, ale i komunikačních dovedností, které jim umožní profesionální chování v nejrůznějších situacích při poskytování ošetrovatelské péče pacientům a jejich blízkým, ale i při komunikaci v rámci multidisciplinárního týmu.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY PEDAGOGIKY A EDUKACE V OŠETŘOVATELSTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Uvádí do problematiky výchovy a vzdělávání, na kterém se budou po studiu ve specifických podmínkách své praxe podílet (při edukaci pacientů a jejich blízkých, ve zdravotní výchově obyvatel, při přípravě vzdělávacích akcí, v rámci vzdělávání zdravotnických pracovníků apod.). Hlavním cílem předmětu je, aby studenti porozuměli pedagogickým jevům a procesům v ošetrovatelské praxi a aby uměli pacienty a jejich blízké účinně edukovat a dovedli na ně výchovně působit, a to s respektováním jejich vývojových i individuálních zvláštností včetně edukace v kontextu sociokulturních charakteristik.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO MANAGEMENTU**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje se základními principy fungování zdravotnických zařízení včetně řízení finančních, materiálních a lidských zdrojů, vytvářením strategií řízení kvality v systémech zdravotní a sociální péče. Aplikuje teoretická východiska managementu a personálního řízení do řízení a vedení ošetrovatelské péče a ošetrovatelského personálu. Studenti se seznámí s teorií řízení kvality, metodikami vypracování standardů ošetrovatelské péče a metodami auditní činnosti.

Název studijního předmětu:

### **ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO PRÁVA A LEGISLATIVY**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje základní informace o právním systému v ČR, základech práva občanského, pracovního, rodinného, trestního apod. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy. Využívá příkladů z praxe a judikátů.

Název studijního předmětu:

### **INFORMATIKA A STATISTIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ**

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický a poskytuje úvod do používání různých softwarových souborů, klinických informačních systémů, zpracování textu, prezentace dat, statistické analýzy a vyhledávání odborných zdrojů v elektronických vědeckých databázích. Podává informace o statistickém zpracování dat a jeho využití v ošetrovatelské praxi.

## OŠETŘOVATELSKÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Ošetrovatelská praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vysoké škole<sup>1</sup> a na vyšší odborné škole<sup>2</sup> formou blokové výuky (přičemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb a ve vlastním sociálním prostředí pacientů teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se formou přímé či nepřímé péče o pacienty, v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb a v domácím prostředí pacientů. Výuka probíhá pod vedením zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Studenti zaznamenávají činnosti, výkony a ostatní aktivity ošetrovatelské praxe do Záznamníku ošetrovatelské praxe – LOGBOOK (dále jen „Záznamník ošetrovatelské praxe“), který připravuje vysoká škola<sup>1</sup> a vyšší odborná škola<sup>2</sup>. Záznamník ošetrovatelské praxe obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praxe.

Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Subjekty zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

Ošetrovatelské praxi předchází výuka odpovídajících teoretických předmětů.

### OBLASTI OŠETŘOVATELSKÉ PRAXE:

**1. ročník:** Praxe vychází z koncepčního modelu hlavních determinant zdraví WHO, je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a na nácvik a osvojení ošetrovatelských, diagnostických a terapeutických činností ve zdravotnickém zařízení poskytovatele zdravotních služeb, a to v rámci poskytování ambulantní a lůžkové péče. Studenti se seznámí s druhy zdravotní péče v rámci lůžkové i ambulantní péče a s jednotlivými formami ošetrovatelské péče. Hodnotí prostředí, ve kterém pacienti žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a využívá metody zdravotní výchovy individuální i skupinové. Procvičuje základní ošetrovatelské dovednosti v podmínkách klinické praxe na odděleních v rámci lůžkové péče. Zhodnotí prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů z hlediska ošetrovatelské péče. Praxe probíhá na pracovištích umožňujících rozvoj kompetencí studentů, na ambulantních i lůžkových pracovištích poskytovatelů lůžkových zdravotních služeb, včetně dlouhodobé lůžkové péče, v zařízeních zaměřujících se na podporu zdraví a prevenci, v zařízeních sociálních služeb apod.

**2. ročník:** Praxe je orientována na ambulantní a lůžkovou péči. Studenti se seznámí s formou jednodenní a lůžkové péče poskytovatelů zdravotních služeb a jejich odbornými odděleními; dále se seznámí se službami a zařízeními, v nichž je poskytována následná lůžková péče a dlouhodobá lůžková péče. Prohlubují si schopnost zhodnotit prostředí (materiální a personální), které odpovídá potřebám jedince, zdokonalí se v hodnocení individuálního zdravotního stavu a potřeb pacientů z hlediska ošetrovatelské péče poskytované metodou ošetrovatelského procesu.

Praxe probíhá na pracovištích umožňujících zdokonalení kompetencí studentů na ambulantních i lůžkových pracovištích nemocnic, interních, chirurgických, pediatrických aj. pracovištích poskytovatelů lůžkových zdravotních služeb.

**3. ročník:** Praxe je orientována na oblast ambulantní a lůžkové péče a péče v domácím prostředí pacienta. Studenti se naučí poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Dále pak vykonávají činnosti ošetrovatelské péče dle svých kompetencí na pracovištích, která poskytují akutní standardní lůžkovou péči, akutní intenzivní lůžkovou péči, následnou lůžkovou péči, dlouhodobou lůžkovou péči, primární ambulantní péči, specializovanou ambulantní péči nebo stacionární péči. Praxe probíhá na pracovištích umožňujících upevnění kompetencí studentů na ambulantních i lůžkových pracovištích poskytovatele lůžkových zdravotních služeb, v zařízeních zaměřujících se na péči o ženu, akutní lůžkovou péči, pracovištích intenzivní a paliativní péče a pracovištích malých oborů.



**Převodní tabulka pro všeobecné sestry  
Předměty vzdělávacího standardu oboru Všeobecná sestra  
a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.**

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§ 3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika v ošetrovatelství
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Ošetrovatelský proces a potřeby, Informatika a statistika ve zdravotnictví
Organizace a řízení zdravotních služeb	Základy zdravotnického managementu
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Zdravotní gramotnost, Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, Ochrana a podpora veřejného zdraví
První pomoc a zajišťování zdravotní péče v mimořádných krizových situacích	První pomoc, Intenzivní ošetrovatelská péče
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnického práva a legislativy
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Základy zdravotnického managementu
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Komunikace ve zdravotnictví
§ 4 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia, nejméně 4 600 hodin	prezenční forma studia + kombinovaná forma studia/denní forma vzdělávání+kombinovaná forma vzdělávání - nejméně 4 600 hodin
Nejméně 2 300 hodin praktického vyučování	prezenční forma studia + kombinovaná forma studia/denní forma vzdělávání+kombinovaná forma vzdělávání - nejméně 2 300 hodin
§ 4 odst. 3 písm. a) bod 1	
Odborná latinská terminologie	Odborná latinská terminologie
Anatomie	Anatomie
Fyziologie	Fyziologie
Farmakologie	Farmakologie
Patologie a patologická fyziologie	Patologie a patologická fyziologie
Mikrobiologie a epidemiologie	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
Biofyzika	Základy biofyziky
Biochemie	Základy biochemie
Genetika	Základy genetiky
Hematologie a transfúzní lékařství	Hematologie a transfúzní lékařství



Klinická propedeutika	Klinická propedeutika
Základy radiační ochrany	Zobrazovací metody, radiační ochrana
Ochrana veřejného zdraví včetně prevence nemocí a včasné diagnózy nemocí	Zdravotní gramotnost, Ochrana a podpora veřejného zdraví; Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
Vztah mezi zdravotním stavem, prostředním pacienta a zdravotní výchova	Zdravotní gramotnost, Klinická propedeutika, Ochrana a podpora veřejného zdraví, Ošetrovatelský proces a potřeby, Transkulturní ošetrovatelství
Motivace a edukace ke zdravému životnímu stylu, manipulace se zdravotnickými prostředky	Zdravotní gramotnost, Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství
§ 4 odst. 3 písm. a) bod 2	
Charakter, historie a etika ošetrovatelství	Etika v ošetrovatelství, Ošetrovatelství, Ošetrovatelský proces a potřeby
Obecné zásady péče o zdraví	Zdravotní gramotnost, Ošetrovatelský proces a potřeby
Komunitní péče, primární ambulantní a domácí péče	Zdravotní gramotnost, Ošetrovatelské postupy
Ošetrovatelství ve vztahu k internímu lékařství	Ošetrovatelská péče v interních oborech
Ošetrovatelství ve vztahu k chirurgii,	Ošetrovatelská péče v chirurgických oborech
Ošetrovatelství ve vztahu k ortopedii a traumatologii	Ošetrovatelská péče v ortopedii a traumatologii
Ošetrovatelství ve vztahu k neurologii	Ošetrovatelská péče v neurologii
Ošetrovatelství ve vztahu k pediatrii	Ošetrovatelská péče v pediatrii
Ošetrovatelství ve vztahu k péči o matku a novorozence	Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví, Ošetrovatelská péče v pediatrii
Ošetrovatelství ve vztahu ke gynekologii	Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví, Základy genetiky
Ošetrovatelství ve vztahu k psychiatrii	Ošetrovatelská péče v psychiatrii
Ošetrovatelství ve vztahu k onkologii a hematoonkologii	Ošetrovatelská péče v onkologii a hematoonkologii
Ošetrovatelství ve vztahu k ORL	Ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech
Ošetrovatelství ve vztahu k oftalmologii	Ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech

Ošetrovatelství ve vztahu k dermatovenerologii	Ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech
Ošetrovatelství ve vztahu k infekčnímu lékařství	Ošetrovatelská péče v infekčním lékařství
Ošetrovatelství ve vztahu k zubnímu lékařství	Ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech
Ošetrovatelská péče o staré lidi a geriatric	Ošetrovatelská péče v geriatrii
Paliativní péče	Paliativní péče
Ošetrovatelství ve vztahu k intenzivní péči	První pomoc, Intenzivní ošetrovatelská péče
Léčebně rehabilitační péče	Rehabilitační ošetrovatelství
Dietetika	Výživa a dietetika, Zdravotní gramotnost
§ 4 odst. 3 písm. a) bod 3	
Základy filozofie a sociologie	Základy filozofie; Základy sociologie
Obecná psychologie	Obecná psychologie
Psychologie zdraví a nemoci	Zdravotnická psychologie
Vývojová psychologie	Vývojová psychologie
Základy pedagogiky a edukace	Základy pedagogiky a edukace v ošetrovatelství
Právní předpisy ve vztahu k sociální problematice	Základy zdravotnického práva a legislativy
Ekonomie	Základy zdravotnického práva a legislativy, Základy zdravotnického managementu
Informatika, statistika a metodologie vědeckého výzkumu a praxe založené na důkazech	Informatika a statistika ve zdravotnictví; Výzkum v ošetrovatelství
§ 4 odst. 3 písm. b)	
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k praktickému lékařství	Návštěvní služba, domácí péče
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) ve stomatologii	Pracoviště vybraných klinických oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k internímu lékařství	Pracoviště interních oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k chirurgii	Pracoviště chirurgických oborů, vč. ortopedie a traumatologie
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti)	Pracoviště chirurgických oborů, vč. ortopedie a traumatologie

v ošetrovatelství ve vztahu k ortopedii a traumatologii pohybového ústrojí	
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k neurologii	Pracoviště neurologické péče
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k péči o děti a pediatrii	Pracoviště péče o dítě
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k péči o matku a novorozence	Pracoviště péče o ženu dítě
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k psychiatrii	Pracoviště psychiatrické péče
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k onkologii a hematoonkologii	Pracoviště onkologické péče
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k otorinolaryngologii	Pracoviště vybraných klinických oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k oftalmologii	Pracoviště vybraných klinických oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k dermatovenerologii	Pracoviště vybraných klinických oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k infekčnímu lékařství	Pracoviště vybraných klinických oborů
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k péči o seniory a geriatrii	Pracoviště péče o seniory a pracoviště geriatric
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k paliativní péči	Pracoviště onkologické péče
Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu k intenzivní péči	Pracoviště intenzivní ošetrovatelské péče

Praktické vyučování poskytující znalosti (vědomosti a dovednosti) v ošetrovatelství ve vztahu ke komunitní péči	Pracoviště primární a komunitní péče
Znalosti (vědomosti a dovednosti) umožňující podílet se na praktickém výcviku zdravotnických pracovníků a zkušenosti z práce s příslušníky jiných profesí ve zdravotnictví	Ošetrovatelská praxe na všech předepsaných pracovištích

**Doporučená struktura Záznamníku ošetrovatelské praxe - LOGBOOK**

**MINIMÁLNÍ RÁMEC**

**pro záznam činností, výkonů a jiných odborných aktivit studenta**

Záznamník ošetrovatelské praxe je dokladem studenta/tky o absolvovaných činnostech, výkonech a jiných aktivitách ošetrovatelské praxe (praktického vyučování). Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných činnostech, výkonech a dalších aktivitách studenta/tky.

**Struktura:**

Titulní strana: Název vzdělávací instituce

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/studentky, studijní/vzdělávací program, typ a forma studia/vzdělávání
2. Příprava studenta/tky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/tky
4. Kritéria hodnocení studenta/tky
5. Kompetence studenta/studentky
6. Práva a povinnosti studenta/studentky na ošetrovatelské praxi
7. Přehled klinických pracovišť
8. Obecné cíle praktické výuky
9. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá oddělení
10. Přehled činností, výkonů a dalších aktivit ošetrovatelské praxe v I. ročníku
11. Přehled činností, výkonů a dalších aktivit ošetrovatelské praxe v II. ročníku
12. Přehled činností, výkonů a dalších aktivit ošetrovatelské praxe v III. ročníku
13. Hodnocení studenta/tky

**Záznamy vedené v Záznamníku ošetrovatelské praxe /LOGBOOKU/**

Student/ka si údaje o provedených činnostech, výkonech a dalších aktivitách na ošetrovatelské praxi zapisuje do Záznamníku ošetrovatelské praxe a pedagogický pracovník VOŠ, akademický pracovník VŠ nebo mentor/ka/školitel/ka, popř. všeobecná sestra tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

**Rozsah Záznamníku ošetrovatelské praxe /LOGBOOKU/**

Dle potřeb vysoké školy nebo vyšší odborné školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.